

کارنامه چهار ساله

گزارش عملکرد بانک‌های ملی و ملت طی سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۸۳

بخش دوم

اشاره

همانطور که در بخش اول این مجموعه یادآور شدیم، عملکرد بانک‌ها و موسسات اعتباری دولتی و غیردولتی کشورمان در دوره ۸۳-۱۳۸۰ از اهمیت خاصی برخوردار است، زیرا در این دوره با پدیده‌هایی همچون فعال شدن بانک‌های خصوصی و موسسات مالی غیردولتی از یک طرف، و یکسان‌سازی نرخ ارز از سوی دیگر، روبرو بودیم و این عوامل موجب شدند که عملکرد نهادهای مالی مزبور دستخوش تغییراتی شود.

در بخش اول این مجموعه، پس از مروری بر وضعیت شاخص‌های مالی و اقتصادی بانک‌های دولتی، به ارایه گزارش عملکرد بانک‌های صادرات ایران و تجارت پرداختیم و اینک به گزارش عملکرد دو بانک دولتی دیگر، یعنی بانک ملی ایران و بانک ملت در همین دوره می‌پردازیم.

یادآوری می‌کند که این اطلاعات از مجموعه گزارش عملکرد بانک‌ها که به مناسبت برگزاری شانزدهمین همایش بانکداری اسلامی در شهریورماه ۱۳۸۴ منتشر شد، برداشته شده است.

بانک و اقتصاد

بانک ملی ایران

قانون تاسیس بانک ملی ایران در جلسه مورخ ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۶ به تصویب مجلس شورای ملی رسید و اساسنامه این بانک هم در ۱۴ تیرماه ۱۳۰۷ مورد تصویب کمیسیون مالیه مجلس قرار گرفت. سپس در روز سه‌شنبه ۲۰ شهریور ۱۳۰۷ بانک ملی ایران در تهران رسماً کار خود را آغاز کرد و اکنون بیش از ۷۵ سال است که از تاسیس بانک ملی ایران می‌گذرد. در این گزارش، عملکرد بانک ملی ایران در سال

دلالت بر نوعی تغییر استراتژی در این بانک دارند. در سال ۱۳۸۳ سرمایه بانک ملی ایران با یک رشد ۸۹۱ درصدی، به رقم ۲۲,۴۰۰ میلیارد ریال رسید و همین امر باعث شد که سهم سپرده‌ها از بدهی‌ها از ۷۱ درصد، به ۶۵ درصد کاهش یابد. آنچه در جدول شماره بیست‌ویک مشاهده می‌شود، میزان بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام بانک ملی ایران و رشد سالانه اجزای آنها است.

۱۳۸۳ مورد بررسی قرار گرفته و تحولات عمده این بانک در مقایسه با سال‌های پیش نیز مورد اشاره قرار خواهد گرفت:

بانک ملی ایران در سال ۱۳۸۳ با افزایش ۳۲ درصدی بدهی‌های خود روبرو بوده است، که با توجه به نرخ تورم فزاینده کشور، اظهارنظری در مورد میزان افزایش حقیقی دارایی‌های این بانک نمی‌توان ارایه کرد. اطلاعات مربوط به ترکیب بدهی‌های این بانک،

جدول شماره بیست‌ویک

میزان بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام بانک ملی ایران طی سال‌های ۸۳-۱۳۸۰

(میلیارد ریال - درصد)

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد
سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت	۲۲,۸۸۱	۱۹	۳۲,۹۳۸	۲۱	۳۹,۸۷۰	۲۱	۲۱	۲۱
سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۱۷,۶۲۶	۲۳	۲۵,۸۵۹	۱۹	۳۰,۲۴۳	۱۹	۱۷	۱۷
سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز	۴,۶۳۴	۶۳	۷,۵۶۵	۶۳	۱۳,۸۸۵	۳۰	۴۱	۴۱
سپرده قرض‌الحسنه جاری	۱۸,۸۹۴	۲۷	۲۶,۵۰۷	۲۷	۳۲,۳۲۵	۱۱	۲۲	۲۲
سایر سپرده‌ها	۲۵,۸۴۳	۷۰	۵۸,۲۱۴	۷۰	۷۱,۱۷۴	۳۲	۲۲	۲۲
حساب‌های پرداختی	—	—	—	—	—	—	—	—
سایر بدهی‌ها	۱۴,۷۳۵	۱۰۵	۵۵,۰۹۷	۱۰۵	۷۲,۰۴۵	۸۲	۳۱	۳۱
ذخایر	—	—	—	—	—	—	—	—
سرمایه	۲,۲۶۰	—	۲,۲۶۰	—	۲۲,۴۰۰	—	۸۹۱	۸۹۱
اندوخته قانونی و سایر اندوخته‌ها	۵۳	۵,۷۵۳	۱۰,۷۵۵	۴,۵۱۱	۲,۶۰۹	-۲۲	-۴۲	-۴۲
سود یا زیان انباشته	—	—	—	—	۱۳	—	—	—
جمع حقوق صاحبان سهام	۲,۳۱۳	۸,۰۱۳	۲۴۶	۶,۷۷۱	۲۵,۰۲۲	-۱۶	۲۷۰	۲۷۰
جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام	۱۰۶,۹۲۶	۱۶۲,۸۱۵	۵۲	۲۱۵,۲۰۰	۲۸۴,۵۶۴	۳۲	۳۲	۳۲

توجه: اطلاعات مربوط به سال ۱۳۸۳، پیش از اظهارنظر حسابرسان سازمان حسابرسی است. توضیح: تمام آمارهای این گزارش براساس اطلاعات ارسالی از جانب بانک ملی ایران است.

جدول شماره بیست و دو

مانده انواع سپرده‌های بانک ملی ایران در پایان سال‌های ۱۳۸۰-۸۳

(میلیارد ریال - درصد)

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	مانده	سهم	مانده	سهم	مانده	سهم	مانده	سهم
سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت	۲۲۸,۸۱	۲۲	۲۷,۲۹۶	۲۲	۳۲,۹۳۸	۲۱	۳۹,۸۷۰	۲۱
سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۱۷,۶۲۶	۱۷	۲۱,۷۴۸	۱۷	۲۵,۸۵۹	۱۷	۳۰,۲۴۳	۱۶
سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز	۴,۶۳۴	۶	۷,۵۶۵	۶	۹,۸۱۴	۶	۱۳,۸۸۵	۷
سپرده قرض‌الحسنه جاری	۱۸,۸۹۴	۱۹	۲۳,۹۳۵	۱۹	۲۶,۵۰۷	۱۷	۳۲,۳۲۵	۱۷
سایر سپرده‌ها	۲۵,۸۴۳	۳۵	۴۴,۰۱۰	۳۵	۵۸,۲۱۴	۳۸	۷۱,۱۷۴	۳۸
جمع کل	۸۹,۸۷۸	۱۰۰	۱۲۴,۵۵۴	۱۰۰	۱۵۳,۳۳۲	۱۰۰	۱۸۷,۴۹۷	۱۰۰

در سال ۱۳۸۳ مجموع سپرده‌های بانک ملی ایران با ۲۲/۸ درصد رشد نسبت به پایان سال ۱۳۸۲، بالغ بر ۱۸۷,۴۹۷ میلیارد ریال بوده است. همانگونه که در جدول شماره بیست و دو مشاهده می‌شود، در میان انواع مختلف سپرده‌ها، سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز با ۴۱ درصد رشد نسبت به پایان سال ۱۳۸۲، از بیشترین میزان رشد برخوردار بوده است. همچنین از سال ۱۳۸۱، رشد سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و نیز سایر سپرده‌ها به طور دائم در حال کاهش بوده است.

همانطور که در جدول شماره بیست و سه مشاهده می‌شود، ترکیب دارایی‌های بانک ملی ایران در یک نگاه کلی پایاست و برخلاف سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت که در سال ۱۳۸۳ افزایش ۴۴ درصدی از خود نشان می‌دهد، سایر اقلام به طور متوسط ۳۲ درصد رشد کرده‌اند که مطابق رشد کل دارایی‌ها است.

جدول شماره بیست و سه

میزان دارایی‌های بانک ملی ایران طی سال‌های ۱۳۸۰-۸۳

(میلیارد ریال - درصد)

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد
موجودی نقد	۳,۱۶۹	۱,۱۵۵	-۶۴	۲,۰۸۵	۸۱	۱,۹۹۴	۴	۱,۹۹۴
مطالبات از بانک مرکزی	۱۹,۶۳۵	۲۰,۳۷۶	۴	۲۳,۶۷۸	۱۶	۲۴,۸۶۴	۵۰	۲۴,۸۶۴
مطالبات از بانک‌ها و موسسات اعتباری	۹,۰۱۶	۱۹,۴۳۶	۱۲	۳۱,۴۷۸	۶۲	۳۴,۶۷۷	۱۰	۳۴,۶۷۷
مطالبات از دولت	۴۵۴	۶۳۹	۴۱	۸۳۵	۳۱	۹۵۴	۱۴	۹۵۴
سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت	۶۹۰	۱,۵۸۲	۱۲۹	۲,۵۰۶	۵۸	۳,۶۰۰	۴۴	۳,۶۰۰
حساب‌های دریافتی	—	—	—	—	—	—	—	—
پیش‌پرداخت‌ها	—	—	—	—	—	—	—	—
سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها	۲,۹۷۹	۶,۷۰۸	۱۲۵	۸,۱۷۲	۲۲	۱۰,۸۴۶	۳۳	۱۰,۸۴۶
تسهیلات اعطایی	۵۷,۶۳۰	۸۷,۶۷۳	۵۲	۱۲۱,۰۴۹	۳۸	۱۶۱,۷۰۳	۳۴	۱۶۱,۷۰۳
سایر دارایی‌ها	۱۳,۳۵۳	۲۵,۲۴۶	۸۹	۲۵,۳۹۷	۵۹	۴۵,۹۲۶	۸۱	۴۵,۹۲۶
جمع دارایی‌ها	۱۰۶,۹۲۶	۱۶۲,۸۱۵	۵۲	۲۱۵,۲۰۰	۳۲	۲۸۴,۵۶۴	۳۲	۲۸۴,۵۶۴

بانک ملی ایران در سال ۱۳۸۳، با افزایش ۳۰ درصدی میزان سرمایه‌گذاری هاروبرو بوده است. البته سهم سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار افزایش محسوس تری داشته است. این امر می‌تواند به علت انتظار بازده مناسب سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه در سال‌های اخیر باشد. این نوع سرمایه‌گذاری در سال‌های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ به ترتیب ۱۲۸ و ۴۱ درصد رشد داشته است، لیکن به هر حال، تسهیلات اعطایی و سرمایه‌گذاری‌های مستقیم هنوز بیشترین سهم سرمایه‌گذاری این بانک را به خود اختصاص داده‌اند. در جدول شماره بیست و چهار میزان سرمایه‌گذاری بانک ملی ایران در دوره ۸۳-۱۳۸۱ نشان داده شده است.

از سوی دیگر، سهم ۳۳ درصدی بخش صنعت و معدن از تسهیلات اعطایی بانک ملی ایران، فرض بالابودن نرخ بازده سرمایه در این بخش را بیشتر تایید می‌کند. اطلاعات مربوط به این امر در جدول شماره بیست و پنج آمده است، البته برای بررسی

جدول شماره بیست و چهار

میزان سرمایه‌گذاری بانک ملی ایران به تفکیک نوع سرمایه‌گذاری در پایان سال‌های ۸۳-۱۳۸۱ (میلیارد ریال)

شرح	۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ
مشارکت حقوقی (شامل بندج)	۲۲	۲,۴۸۰	۲۲	۲,۶۲۹	۲۲	۳,۶۸۴
سرمایه‌گذاری مستقیم	۱۱	۹۴۹	۱۱	۹۸۰	۹	۸۷۱
جمع	۳۳	۳,۴۲۹	۳۳	۳,۶۰۹	۳۱	۴,۵۵۵
تسهیلات اعطایی	—	۳,۳۲۵	—	۳,۶۵۸	—	۴,۴۰۹
جمع سرمایه‌گذاری‌ها + تسهیلات اعطایی	۳۳	۶,۷۵۴	۳۳	۷,۲۶۷	۳۱	۸,۹۶۴
سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار	—	۱,۵۲۱	—	۳,۴۷۴	—	۴,۹۱۳
جمع کل	۳۳	۸,۲۷۵	۳۳	۱۰,۷۴۱	۳۱	۱۳,۸۷۶

جدول شماره بیست و پنج

مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک ملی ایران به تفکیک بخش های اقتصادی

(میلیارد ریال)

در پایان سال های ۸۳-۱۳۸۰

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد
کشاورزی	۴,۰۱۷	۷۴,۰۴	۸۴	۸,۷۰۰	۱۸	۱۲,۰۰۳	۳۸	
صنعت و معدن	۲۲,۱۱۲	۲۷,۰۳۰	۲۲	۳۳,۲۲۱	۲۳	۴۱,۶۲۲	۲۵	
ساختمان و مسکن	۱۳,۲۴۰	۱۷,۴۸۵	۳۲	۲۱,۹۳۹	۲۶	۲۵,۹۷۰	۱۸	
بازرگانی	۱۱,۲۶۱	۱۵,۵۰۶	۳۸	۲۰,۳۲۳	۳۱	۲۴,۲۷۷	۲۰	
خدمات	۶,۲۹۰	۱۰۰۵۱	۶۰	۱۶,۲۶۹	۶۲	۲۰,۳۹۶	۲۵	
صادرات	۱,۱۸۴	۱,۰۸۳	-۹	۱,۶۲۲	۵۰	۳,۴۰۴	۴۸	
جمع کل	۵۸,۱۰۴	۷۸,۵۴۹	۳۵	۱۰۲,۰۷۴	۳۰	۱۲۶,۶۷۲	۲۴	

جدول شماره بیست و شش

مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک ملی ایران به تفکیک بخش های اقتصادی

(درصد)

در پایان سال های ۸۳-۱۳۸۰

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده
کشاورزی	۷	۶	۹	۹	۹	۹	۹	۹
صنعت و معدن	۳۸	۳۳	۳۴	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳
ساختمان و مسکن	۲۳	۲۱	۲۲	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱
بازرگانی	۱۹	۱۹	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۱۹
خدمات	۱۱	۱۶	۱۳	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶
صادرات	۲	۲	۱	۲	۲	۲	۲	۲
جمع کل	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

جدول شماره بیست و هفت

ترکیب مطالبات معوق بانک ملی ایران در سال های ۸۳-۱۳۸۱

(میلیارد ریال - درصد)

شرح	۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳		رشد
	سهم	مبلغ	سهم	مبلغ	سهم	مبلغ	
مطالبات غیر تکلیفی بخش خصوصی	۹۶	۱,۶۸۵	۹۵	۲,۱۵۵	۹۳	۲,۴۵۱	۱۴
مطالبات تکلیفی بخش خصوصی	۴	۶۵	۴	۸۱	۵	۱۳	۵۸
مطالبات غیر تکلیفی بخش دولتی	—	۰	۱	۱۹	۵۳	۲	۱۷۹
مطالبات تکلیفی بخش دولتی	—	۰	—	۰	—	۰	—
جمع کل	۱۰۰	۱,۰۷۵۰	۱۰۰	۲,۲۵۵	۱۰۰	۲,۵۱۷	۱۷

جدول شماره بیست و هشت

شرح فعالیت های ارزی بانک ملی ایران طی سال های ۸۳-۱۳۸۱

(میلیون دلار)

شرح	۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ
گشایش L/C وارداتی	۱۵,۲۵۸	۳,۲۰۸	۱۸,۹۶۹	۶,۰۰۹	۱۹,۹۲۰	۷,۲۹۲
گشایش L/C صادراتی	۲,۸۶۸	—	۹۹۶	۲۱۸	۱,۱۰۳	۱۹۲
گشایش L/C از محل حساب ذخیره ارزی	۷۴	۱۰۴	۲۰۳	۴۲۰	۲۰۱	۵۴۴
گشایش L/C از محل منابع بانک	۴۰	۶	۳	۱	۳	۲
خرید ارز	—	۸۵۴	—	۹۲۶	—	۱۶۸۵
فروش ارز	—	۲,۹۴۹	—	۸۷۴	—	۷۱۵
سایر معاملات ارزی	—	۱,۲۰۰	—	۱۲,۷۰۲	—	۲۷,۸۲۰
جمع کل	—	۱۹,۱۲۱	—	۲۱,۱۵۰	—	۲۸,۲۵۰

ترکیب اعطای تسهیلات به بخش های مختلف، می بایست سهم هر بخش از کل تسهیلات ارایه شود.

همانطور که در جدول شماره بیست و شش مشاهده می شود، می توان نتیجه گرفت که تسهیلات اعطایی بانک ملی ایران به بخش های مختلف حالت پایایی پیدا کرده است. این امر دلایل متعددی می تواند داشته باشد که قابل بررسی است. به هر حال، استراتژی بانک در اعطای تسهیلات کاملاً مشخص و قابل پیش بینی است و چنانچه عوامل بیرونی تغییر شدید نداشته باشند، سهم های سال آخر بهترین پیش بینی برای سهم تسهیلات اعطایی در سال آینده است.

سرمایه بانک ملی ایران در سال ۱۳۸۳
بایک رشد ۸۹۱ درصدی، به رقم
۲۲,۴۰۰ میلیارد ریال رسید.

مطالبات غیر تکلیفی بخش خصوصی، به طور متوسط ۹۵ درصد طلب های معوق بانک ملی را تشکیل می دهد.

همانطور که در جدول شماره بیست و هفت مشاهده می شود، مطالبات غیر تکلیفی بخش دولتی در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال ۱۳۸۲ حدود سه برابر شده و به ۵۳ میلیارد ریال رسیده است.

معادل ۷۰ درصد از فعالیت های ارزی بانک ملی ایران را هم سایر معاملات ارزی به خود اختصاص داده است و پس از آن، گشایش L/C وارداتی با متوسط ۲۱ درصد بیشترین سهم را داشته است. در مورد خرید و فروش ارز هم می توان گفت که خرید ارز بر فروش آن در حال پیشی گرفتن است. این مطلب در جدول شماره بیست و هشت کاملاً مشهود است.

همانطور که در جدول شماره بیست و نه مشاهده می شود، فعالیت های خارج از ترازنامه بانک ملی ایران به نسبت رقم دارایی ها قابل ملاحظه نیستند. در واقع، به نظر می رسد که بیشتر فعالیت های بانک ملی را

بیشتر فعالیت های بانک ملی ایران را
فعالیت های داخل ترازنامه ای تشکیل
می دهند.

جدول شماره بیست و نه

میزان فعالیت‌های خارج از ترازنامه بانک ملی ایران طی سال‌های ۸۳-۱۳۸۰

(درصد)

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد
جمع اقلام زیر خط ترازنامه	۱۱,۱۳۴	۴۳,۷۶۰	۲۹۳	۵۵,۰۵۹	۲,۵۸۲	۷۳,۱۲۷	۳,۲۸۲	
جمع دارایی‌ها	۱۰۶,۹۲۶	۱۶۲,۸۱۵	-۲۱۸	۲۱۵,۲۰۰	-	۲۸۴,۵۶۴	-۵	

بانک ملت

بر اساس رأی صادره از سوی مجمع عمومی بانک در جلسه مورخ ۱۳۵۸/۸/۲۸ و با اجازه حاصل از ماده ۱۷ لایحه قانون اداره امور بانک‌ها، بانک ملت با سرمایه اولیه ۳۳/۵ میلیارد ریال و از ادغام ۱۰ بانک خصوصی پیش از انقلاب ایجاد شد.

بانک ملت به عنوان یک موسسه اقتصادی موفق شده است که همگام با سیاست‌های اقتصادی دولت جمهوری اسلامی ایران، گام‌های موثری را در جهت تجهیز منابع و تخصیص بهینه آن به بخش‌های مختلف اقتصادی و توسعه و شکوفایی کشور بردارد. بانک ملت هم‌اکنون با سرمایه ۱۳۱۰۰ میلیارد ریال به عنوان یکی از بزرگترین بانک‌های کشور مطرح است و در چارچوب دولت جمهوری اسلامی ایران فعالیت می‌کند.

اینک به اختصار گزارش عملکرد مالی و فنی این بانک در سال ۱۳۸۳ خواهد آمد:

بدهی‌های بانک ملت در سال ۱۳۸۳ به میزان ۳۹ درصد رشد داشته است که در مقایسه با سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲، این میزان افزایش کمتری داشته است. به علاوه، در سال ۱۳۸۳ سرمایه بانک ملت در حدود ۱۰ برابر افزایش داشته که در نوع خود در خورتوجه است (جدول شماره سی).

جذب منابع هم یکی از فعالیت‌های اصلی و کلیدی بانک‌ها، به ویژه بانک‌های تجاری بشمار می‌آید، زیرا جذب منابع در واقع زیربنای اصلی سایر فعالیت‌ها است و تمامی امور و خدمات بانک‌ها به درجات مختلف از این امر تاثیر می‌پذیرد. به همین علت است که جذب منابع، شاخص مهمی در ارزیابی میزان موفقیت‌های یک بانک تجاری محسوب می‌شود.

از نظر جذب میزان سپرده‌ها در نظام بانکی کشور، بانک ملت در سال ۱۳۸۳، معادل ۱۹ درصد رشد داشته است. این میزان رشد در مقایسه با سال‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ بسیار کمتر بوده است. همچنین، میزان سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری در سال ۱۳۸۳ از رشد منفی برخوردار بوده است. در جدول

جدول شماره سی

میزان بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام بانک ملت طی سال‌های ۸۳-۱۳۸۰

(میلیارد ریال - درصد)

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد
سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت	۱۰,۷۱۶	۱۴,۴۹۳	۲۵	۲۰,۳۵۳	۴۰	۳۱,۶۵۲	۵۶	
سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۸,۹۸۸	۱۲,۵۵۱	۴۰	۱۶,۵۶۳	۳۲	۲۰,۶۵۳	۲۵	
سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز	۲,۳۰۳	۳,۶۳۰	۵۸	۴,۳۷۱	۲۰	۷,۷۰۳	۷۶	
سپرده قرض‌الحسنه جاری	۱۵,۲۳۲	۲۳,۸۹۵	۵۷	۳۱,۱۵۰	۳۰	۷,۷۰۳	-۷	
سایر سپرده‌ها	۷,۸۰۹	۱۵,۳۰۴	۹۶	۲۶,۴۲۳	۷۳	۲۹,۶۶۳	۱۲	
حساب‌های پرداختی	۴,۹۹۲	۱۸,۴۰۵	۲۶۹	۲۷,۱۰۴	۱۰۲	۶۶,۵۲۶	۷۹	
سایر بدهی‌ها	۳۱۴	۷۲۶	۱۳۱	۳,۶۴۰	۴۰۱	۱,۱۳۷	-۶۹	
ذخایر	۸۰۳	۱,۳۰۲	۶۲	۱,۸۲۵	۴۰	۲,۶۷۱	۴۶	
سرمایه	۱,۲۳۹	۱,۲۳۹	۰	۱,۲۳۹	۰	۱۳,۱۰۰	۹۵۷	
اندوخته قانونی	۴۲	۵۱	۲۱	۱۳۳	۱۶۱	۲۸۶	۱۱۵	
سود یا زیان انباشته	-۱۵۶	۸۵	-	۴۹۰	۴۷۶	۹۵۷	۹۵	
سودزیان ناشی از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌ها	-	-	-	۳	-	۴۱	-	
اندوخته تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی	-	۲,۵۹۸	-	۲,۴۶۳	-۵	۶۲۴	-۷۵	
جمع حقوق صاحبان سهام	۱,۱۲۶	۳,۹۷۳	۲۵۲	۴,۳۲۷	۹	۱۵,۰۰۸	۲۴۷	
جمع کل	۵۲,۲۸۲	۹۴,۲۷۹	۸۰	۱۴۶,۷۵۶	۵۶	۲۰,۳۷۹	۳۹	

توضیح: تمام آمارهای این گزارش براساس اطلاعات ارسالی از جانب بانک ملت است.

جدول شماره سی و یک

مانده انواع سپرده‌های بانک ملت در پایان سال‌های ۸۳-۱۳۸۰

(میلیارد ریال - درصد)

شرح	۱۳۸۰		۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد
سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت	۱۰,۷۴۳	۱۴,۶۰۸	۳۶	۲۰,۶۵۹	۴۱	۳۲,۷۰۸	۵۸	
سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت	۸,۹۸۹	۱۲,۵۵۱	۴۰	۱۶,۵۶۳	۳۲	۲۰,۶۵۲	۲۵	
سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز	۲,۳۰۳	۳,۶۳۲	۵۸	۴,۳۷۲	۲۰	۷,۷۰۷	۷۶	
سپرده قرض‌الحسنه جاری	۱۶,۱۶۰	۲۵,۴۷۰	۵۸	۳۲,۲۲۴	۳۰	۳۱,۹۳۵	-۴	
سایر سپرده‌ها	۸,۸۱۰	۱۴,۵۶۴	۶۵	۲۶,۷۳۴	۸۴	۲۷,۸۹۱	۴	
جمع کل	۴۷,۰۰۵	۷۰,۸۲۵	۵۱	۱۰۱,۵۵۲	۴۳	۱۲۰,۸۹۳	۱۹	

مقایسه سهم هریک از سپرده‌های بانک ملت از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ (درصد - سال)

شماره سی‌ویک، مانده و رشد هریک از سپرده‌های بانک ملت در سال‌های مختلف نشان داده شده است. در نمودار ارایه شده نیز سهم هریک از اقلام سپرده از کل سپرده‌های بانک ملت در دوره زمانی ۸۳-۱۳۸۰ با یکدیگر مقایسه شده است. همانگونه که مشاهده می‌شود، در طول این سال‌ها تقریباً سهم هریک از سپرده‌ها از روند باثباتی برخوردار بوده و تغییرات فاحشی در آنها رخ نداده است. در تمام سال‌ها، سپرده قرض الحسنه پس‌انداز کمترین سهم را به خود اختصاص داده است.

در طول سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ سهم هریک از انواع سپرده‌ها در بانک ملت از روند باثباتی برخوردار بوده و تغییرات فاحشی در آنها رخ نداده است.

جدول شماره سی‌ودو

میزان دارایی‌های بانک ملت طی سال‌های ۸۳-۱۳۸۰

(میلیارد ریال - درصد)

۱۳۸۳		۱۳۸۲		۱۳۸۱		۱۳۸۰	شرح
مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد		
۵۰۷	-۴	۵۲۹	۳۴	۳۹۴	۲۰	۳۳۷	موجودی نقد
۱۶,۶۶۷	-۱	۱۶,۷۹۷	۵۶	۱۰,۷۸۶	۶	۱۰,۱۷۸	مطالبات از بانک مرکزی
۱۳,۶۵۵	-۲۷	۱۸,۵۷۹	۴۴	۱۲,۸۹۷	۱۵۶	۵,۰۴۵	مطالبات از بانک‌ها و موسسات اعتباری
۸۵۸	۴	۸۲۳	۲۲	۶۷۶	۳۵	۴۹۹	مطالبات از دولت
۱,۳۴۴	۴۳	۹۳۸	۶۶	۵۶۶	۱۲۰	۲۵۷	سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت
۲,۴۶۷	۱۵	۲,۱۴۳	۳۸	۱,۵۵۵	۶۰	۹۶۹	حساب‌های دریافتی
—	—	—	—	—	—	—	پیش‌پرداخت‌ها
۱,۰۷۸	۷	۱,۰۰۵	۲۶	۷۹۹	۱۲۱	۳۶۲	سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها
۱۴۸,۰۹۰	۴۳	۱۰۳,۴۳۴	۷۰	۶۰,۸۴۳	۹۴	۳۱,۳۴۳	تسهیلات اعطایی
۱۹,۳۱۳	۶۶۷	۲,۵۱۸	-۵۶	۵,۷۶۳	۷۵	۳,۳۰۲	سایر دارایی‌ها
۲۰۳,۹۷۹	۳۹	۱۴۶,۷۵۶	۵۶	۹۴,۲۷۹	۸۰	۵۲,۲۸۲	جمع کل

جدول شماره سی‌وسه

میزان سرمایه‌گذاری بانک ملت به تفکیک نوع سرمایه‌گذاری در پایان سال‌های ۸۳-۱۳۸۱

(میلیارد ریال)

۱۳۸۳		۱۳۸۲		۱۳۸۱		شرح
تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	
۵۹	۲۰۹	۴۴	۱۶۴	۶	۹۱	مشارکت حقوقی (شامل بند ج)
۷	۱۹۲	۷	۱۷۲	۵	۲۷	سرمایه‌گذاری مستقیم
۶۶	۴۰۱	۵۱	۳۳۶	۱۱	۱۱۸	جمع
۰	۱۱۲,۵۷۲	۰	۷۹,۶۵۷	۰	۵۴,۳۲۳	تسهیلات اعطایی
۶۶	۱۱۲,۹۷۳	۵۱	۷۹,۹۹۳	۱۱	۵۴,۴۴۱	سرمایه‌گذاری‌ها + تسهیلات اعطایی
—	۳۱,۶۶۲	—	—	—	—	سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار
۶۶	۱۴۴,۶۳۵	۵۱	۷۹,۹۹۳	۱۱	۵۴,۴۴۱	جمع کل تسهیلات اعطایی شامل کلیه تسهیلات صرفنظر از مشارکت حقوقی و سرمایه‌گذاری مستقیم

مجموع دارایی‌های بانک ملت در سال ۱۳۸۳ بالغ بر ۲۰۳,۹۷۹ میلیارد ریال بوده است. در چهار سال گذشته، دارایی‌های این بانک تقریباً چهار برابر شده است. در میان اقلام دارایی‌ها، تسهیلات اعطایی بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است. همچنین موجودی نقد این بانک در چهار سال گذشته تغییر چندانی نکرده است. در جدول شماره سی‌ودو به اختصار روند تغییرات هریک از اقلام دارایی‌های بانک ملت آورده شده است.

مجموع سرمایه‌گذاری‌های بانک ملت در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال ۱۳۸۲ تقریباً دو برابر شده است. وارد شدن بانک ملت در سرمایه‌گذاری اوراق بهادار عامل مهمی در این افزایش بوده است. عمده سرمایه‌گذاری‌های بانک ملت شامل تسهیلات اعطایی و سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار است و اقلام مشارکت حقوقی و سرمایه‌گذاری مستقیم کمتر از یک درصد از کل سرمایه‌گذاری‌های بانک ملت را تشکیل می‌دهند (جدول شماره سی‌وسه).

مجموع سرمایه‌گذاری‌های بانک ملت در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال ۱۳۸۲ تقریباً دو برابر شده و وارد شدن بانک ملت در سرمایه‌گذاری روی اوراق بهادار، عامل مهمی در این امر بوده است.

بانک‌ها به عنوان مهمترین موسسات اقتصادی جامعه، وظیفه خطیری در خصوص جذب و هدایت وجوه سپرده‌گذاران برعهده دارند و از طریق هدایت منابع به بخش‌های تولیدی و خدماتی موردنیاز جامعه، می‌توانند زمینه‌های رشد اقتصادی کشور را فراهم کنند. در همین راستا بانک ملت در طول سال‌های گذشته ارایه تسهیلات به بخش‌های مختلف اقتصادی را در رأس برنامه‌های خود قرار داده است. هم‌اکنون مجموع تسهیلات اعطایی این بانک به بخش‌های مختلف، بالغ بر ۸۵,۵۱۶ میلیارد ریال است. همانگونه که در جدول شماره سی‌وچهار مشاهده می‌شود، رشد تسهیلات این بانک در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال‌های پیش کمتر بوده است.

یکی از نکات در خورتوجه در ارایه تسهیلات توسط بانک ملت، رشد فزاینده میزان تسهیلات ارایه‌شده به بخش‌های صنعت و معدن و خدمات طی سال‌های گذشته است. هم‌اکنون این دوبرخشی بیشترین میزان تسهیلات را از بانک ملت دریافت می‌کنند. مجموع فعالیت‌های ارزی بانک ملت در سال ۱۳۸۳ نیز بالغ بر ۲,۰۵۱ میلیون دلار بوده که ۷۱ درصد از این میزان به معاملات خرید و فروش ارز اختصاص داشته است. میزان خرید و فروش ارز تقریباً برابر یکدیگر بوده است. مبلغ گشایش L/C از محل بانک و حساب ذخیره ارزی در سال ۱۳۸۳ کاهش درخور توجهی داشته است، در حالی که مبلغ گشایش L/C وارداتی و صادراتی در این سال تفاوت زیادی نداشته است (جدول شماره سی‌وینج).

طی دو سال گذشته، رشد اقلام زیرخط ترازنامه در بانک ملت اندکی کمتر از کل دارایی‌ها بوده است. همانگونه که در جدول شماره سی‌وشش مشاهده می‌شود، این موضوع باعث افزایش شکاف میان مجموع دارایی‌ها و اقلام زیرخط ترازنامه شده است. ■ ادامه دارد

جدول شماره سی‌وچهار

مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک ملت به تفکیک بخش‌های اقتصادی در پایان سال‌های ۸۳-۱۳۸۰ (میلیارد ریال - درصد)

شرح	۱۳۸۰	۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
		مبلغ	رشد	مبلغ	رشد	مبلغ	رشد
کشاورزی	۲,۷۵۸	۵,۲۳۲	۹۰	۷,۱۰۶	۳۶	۸,۵۷۹	۲۱
صنعت و معدن	۱۰,۸۷۸	۱۷۷۹۸	۶۴	۲۶,۱۳۳	۴۷	۳۵,۹۱۱	۳۷
ساختمان و مسکن	۶,۴۷۰	۹,۹۶۹	۵۴	۱۰,۹۷۱	۱۰	۱۲,۶۴۵	۱۵
بازرگانی	۴,۷۳۶	۵,۱۵۹	۹	۹۷۶۷	۸۹	۸,۸۶۶	-۹
خدمات	۳,۹۷۲	۵۵۷۱	۴۰	۱۱,۱۴۴	۱۰۰	۱۹,۵۱۵	۷۵
جمع کل	۳۰,۱۹۴	۴۳۷۲۹	۴۵	۶۵,۱۲۱	۴۹	۸۵,۵۱۶	۳۱

جدول شماره سی‌وپنج

شرح فعالیت‌های ارزی بانک ملت طی سال‌های ۸۳-۱۳۸۱ (میلیون ریال)

شرح	۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ
گشایش L/C وارداتی	۹,۷۶۵	۳,۷۱۴	۱۳,۳۴۶	۶,۸۰۴	۱۲,۲۵۱	۵,۱۸۲
گشایش L/C صادراتی	۳۰۷	۲۳۵	۲۹۸	۲۹۸	۴۲۱	۲۲۶
گشایش L/C از محل حساب ذخیره ارزی	۳۹	۲۰۰	۱۵۹	۹۵۷	۹۶	۴۱۰
گشایش L/C از محل منابع بانک	۱۴	۷۶	۴۹	۲۲	۱۲	۵
خرید ارز	—	۲,۹۸۷	—	۴,۷۷۶	—	۶,۹۷۷
فروش ارز	—	۲,۹۲۵	—	۴,۸۶۳	—	۷,۲۵۱
نتیجه معاملات ارزی	—	۱	—	۰/۲	—	۲
جمع کل	—	۱۰,۱۳۷	—	۱۷,۷۲۰	—	۲۰,۰۵۱

جدول شماره سی‌وشش

فعالیت‌های خارج از ترازنامه بانک ملت طی سال‌های ۸۳-۱۳۸۰ (میلیارد ریال)

شرح	۱۳۸۰	۱۳۸۱		۱۳۸۲		۱۳۸۳	
		مانده	رشد	مانده	رشد	مانده	رشد
جمع اقلام زیر خط ترازنامه	۱۰,۸۴۱	۴۱,۸۲۷	۲۸۶	۶۲,۸۲۳	۵۰	۸۶,۸۰۶	۳۸
جمع دارایی‌ها	۵۲,۲۸۲	۹۴,۲۷۹	۸۰	۱۴۶,۷۵۶	۵۶	۲۰۳,۹۷۹	۳۹

نشانی پست الکترونیکی مجله بانک و اقتصاد:

bankvaeghtesad@yahoo.com